's GRAVENHAGE.

PADANGSCH NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

1860. **ZATURDAG, 25 AUGUSTUS.** **No. 34.**

Hoofd-Bureau te *Padang* bij *R. H. van Wijk Rzn.* Te *Batavia* bij *H. M. van Dorp.* Agent voor de Padangsche Bovenlanden *O. E. Hansen Jr.* te *Padang-Pandjang.*

Prijs per halfjaar voor	PADANG	*f*	7.50
,, ,, ,, ,,	SUMATRA	,,	10,00
,, ,, ,, ,,	JAVA	,,	12.50
,, ,, ,, ,,	NEDERLAND	,,	15,00

De prijs der Advertentien is *f* 1.— voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Brieven franco.

Padang, den 25 Augustus 1860.

Wij hadden het genoegen de *Heeren en Dames Vereeniging* van het Muzijkgezelschap alhier op Vrijdag den 24sten dezer, bij te wonen. Wel mogen wij zeggen *met genoegen* daar de uitvoering der stukken, naar ons bescheiden oordeel en het gevoelen van bevoegde kenners, *niets te wenschen overliet.*

Wij willen ons ditmaal niet weder in 't bijzonder uitlaten over onzen zoo bekwamen muzijkmeester den heer O. I. BEKKER. — Het zij genoeg te zeggen dat ZEd. ook dezen avond wederom, in het duet door ZEd. met een der werkende leden uitgevoerd, ten volste aan de verwachtingen van het gespannen publiek voldeed.

In het bijzonder meenen wij het gevoelen van het publiek uittespreken door te zeggen, dat wij den meesten dank verschuldigd zijn aan de belangelooze medewerking van H. H. werkende leden, tot het verschaffen van eene zoo genotvolle avond.

Mogten wij ons, onder de vorige Directie, over zoo vele genotvolle avonden verheugen des te meer genoegen doet het ons ook der nieuwe Directie den welverdienden dank en hulde *niet te kunnen* onthouden.

Wij wenschen de Muzijkvereeniging de meeste *ondersteuning* en *medewerking* toe ten einde hare zoo schoone taak ten genoegen van het publiek, luisterrijk te volbrengen.

— Jl. Maandag hadden wij weder eene *soirée amusante*, gegeven door den heer E. CONSTANT. Met genoegen kunnen wij melden dat de bekwaamheid van genoemden heer in *de physique amusante, toeren met kaarten etc.* ZEER GROOT MOET GENOEMD WORDEN. De schoone stem en de juiste voordragt en gesticulatie deden hem den algemeenen bijval voor de door hem voorgedragene *Airs* verwerven. Onder anderen mag vooral *»La déclaration anglaise" genoemd worden.*

Naar wij vernemen zal de heer CONSTANT ook eenige *soirées* te *BATAVIA* geven. — Wij hopen dat aldaar, even als hier en in de bovenlanden, eene talrijke opkomst zijn deel moge zijn; terwijl wij *gerustelijk ieder kunnen aanraden ZIJNE BEKWAAMHEDEN TE GAAN ZIEN!*

Sumatra's Weskust, *Padangsche bovenlanden*, — De ingenieur der 3de klasse *P. van Dijk* begaf zich in de eerste helft der maand Mei op nieuw naar *Soelit Ajer.* Hij volgde van *Pasilian* een voedpad langs den regteroever der *Ombilin* tot aan het punt, alwaar, nabij den mond van het riviertje *Timboelon*, eene zeer geschikte plek gevonden wordt tot oprigting van het stampwerk en smelthuis. Bij opname bleek, dat dit pad eene lengte heeft van 3700 ned. el. Het is met eene kleine verbetering te bekorten en geschikt te maken om te paard gevolgt te kunnen worden.

Het tracé van den weg van den kopermijn te *Timboelon* naar het op te rigten smelthuis was, op het einde der maand nog niet voltooid.

Een nader onderzoek naar de kolenlaag, vroeger bij den aanleg van dit tracé gevonden, deed op nog een paar plaatsen kool ontdekken, zonder dat die, wat zwaarte der lagen of hoedanigheid der kolen betreft, tot ééne laag met de eerst gevondene schijnen te behooren. Om eene laag op te sporen, die voor ontginning in aanmerking kan komen, zal dit onderzoek verder worden voortgezet.

Verder bezocht de ingenieur *van Dyk* het uitgaande eener koperader, aan een hoog gelegen punt van een bergrug p. m. een half uur gaans van *Pasilian*, door den voorman *Leblois* aangetroffen. De ader is gerigt van Noord naar Zuid met p. m. 60° dieping naar Oost. De zwaarte is niet juist te zien, maar is even als die der ader nabij *Timboelon* zeer aanzienlijk. Ook de erts komt daarmede overeen. Nabij het dak vind men ook hier een laagje granaten- en koperlazuur uitgescheiden. De rijkste stukken, die het gelukte af te slaan, houden ook koperpyriet.

Palembang. — Ter hoofdplaats *Palembang* werd de rust in de maand Junij niet gestoord.

Uit de binnenlanden werden aldaar aangebragt:

6045 pik. rijst, 2827 pik. padie, 183 pik. gom elastique, 713 pik. kapas, 12 pik. getah pertja.

Beneden Divisien. In het laatst van genoemde maand is door de politie in de divisie *Moesi Ilir* opgevat de beruchte moordenaar en roover *Tjilimana*, die daarbij het leven verloor. Daardoor is een der grootste booswichten uit de marga *Soengi Kroh*, divisie *moesie Ilir*, onschadelijk gemaakt en bestaat het vooruitzigt, dat de rooftogten naar die landstreek zullen ophouden.

Door den buitengewoon lagen waterstand der rivieren was de handel in de beneden divisien minder levendig dan anders het geval was.

De berigten over de te veld staande katoen en andere tweede gewassen luiden gunstig.

Boven Divisien. Volgens berigten van *Lahat* ontvangen, zoude *Pirahoen* in de laatste helft der maand Junij steeds trekkende zijn geweest. Van uit de boven *Goemai Talang* keerde hij terug naar de talang *Lobo Saoeng*, in de *Goemai Oeloe*, van waar hij, de bevolking mistrouwende, weder naar de *Goemai Talang* trok. Later bezocht hij de *Kikim* en schijnt zich thans op te houden in de nabijheid van de doeson *Soemoer Pasumah Oeloe Lintang.*

Uit de *Ampat Lawang* en *Redjang* werden voortdurend goede tijdingen ontvangen. De bevolking verbeterde de wegen en legde bruggen over alle riviertjes.

De handel tusschen de *Redjang* en *Benkoelen* nam dagelijks toe.

Volgens berigten van den politieken agent te *Djambi* was de toestand van zaken aldaar gunstig. De regerende sulthan had 10 dagen op de hoofdplaats des rijks doorgebragt, en verscheidene kleine zaken met dien agent afgemaakt. In de bovenlanden heerschte eene gewenschte rust. Van *Moeara Kompeh* viel niets bijzonders te melden.

LAMPONGSCHE DISTRICTEN.—De toestand des lands was over het algemeen gunstig. De rijstoogst op ladangs en sawahs is overal goed uitgevallen.

Sedert maanden heerschte in het zuiderdeel der residentie eene ziekte onder de buffels, waaraan eenige honderden bezweken, doch welke thans als geweken kan worden beschouwd. De gezondheidstoestand was overigens tamelijk goed. Eene aanhoudende droogte heerschte eenigen tijd. Van de aan zee gelegene onderafdeelingen dier residentie kwamen ter hoofdplaats aan 16 praauwen, terwijl een gelijk aantal van daar derwaarts vertrok. Het getal van de van *Java* en elders aangekomen, en derwaarts vertrokken praauwen bedroeg respectivelijk 91 en 88. De handel was levendig.

Gedurende het afgeloopen kwartaal werden de navolgende artikelen in- en uitgevoerd als:

Invoer. *f* 191,131. — zilver. 3,506 pikols rijst.

Uitvoer. *f* 46,785. — zilver. 2250½ pik. gomelastiek. 3,185½ pik. damar, 104 pik. koffij, 650 pik. peper, 92½ pik. kapas, 65,920 stuks klappers en 1,426 bossen bindrotting.

Door den ambtenaar ter beschikking *van Roggen* werden op zijne terugreize van *Moeara Doea*, afdeeling *Kommering Oeloe Palembang* door de marga *Blalouw* gevangen genomen twee moordenaars, die circa 2jaren geleden uit de gevangenis ontvlugt waren. Deze ambtenaar deed de reis door het *Blalouwsche* zonder militaire bedekking, slechts begeleid door een paar zijner politiedienaren, hetgeen voor den goeden geest onder de bevolking pleit.

In dit kwartaal werden afgemaakt: 17 tijgers, 129 rhinocerossen, 8 groote en 27 kleine krokodillen, terwijl 34 krokodillen eijeren werden aangebragt. Voor een en ander werd *f* 1,961:40 aan premien uitbetaald.

Niettegenstaande de regering het dooden van krokodillen en het aanbrengen van eijeren op deze wijze aanmoedigt, schijnen de *Lampongers*, vooral die van *Toelang Bawang*, hetzij door vrees, dan wel uit bijgeloof minder genegen te zijn die beesten te dooden. Dientengevolge zijn pogingen aangewend, om daartoe eenige personen op *Palembangsch* grondgebied te engageren, waarin men echter eerst in de laatste dagen van Junij is geslaagd, moetende het dan ook daaraan worden toegeschreven, dat gedurende het afgeloopen kwartaal zulk een gering getal krokodillen is afgemaakt.

NIEUWSTIJDINGEN.

— Een der tijdschriften deelt de volgende opgaven mede nopens de drukkerijen, tijdschriften, enz. in onderscheidene landen. Men vindt thans in Frankrijk 1057 drukkerijen, waarin 9500 zetters, 3000 drukkers en 900 correctors en revisors arbeiden. Het aantal drukkerijen alleen in Londen is grooter dan dat in geheel Frankrijk. In het kleine Belgie verschijnen thans 262 tijdschriften, terwijl in Engeland en Frankrijk zelfs niet meer dan 270 en 200 uitkomen, In Pruisen verschijnen er 70, in Oostenrijk 40, Spanje 84, Zwitserland 28. Portugal 13, Denemarken 14. In geheel Europa worden thans ongeveer 2000 gepubliceerd en bijna 1300 in de overige landen der wereld, behalve in de Ver. Staten van Noord Amerika, waar, zoo de geldcrisis de vermeerdering niet had tegengehouden, wel 3000 geregeld uitgegeven tijdschriften zouden verschenen zijn, of meer dan in al de andere landen der wereld te zamen.

— In Nederland is het getal tijdschriften betrekkelijk ook aanzienlijk, te weten: In 1858 kwamen er 212 uit. De helft daarvan (niet minder dan 91, of 43 pCt.) zijn in de jongste vijf jaren opgerigt, namelijk sedert 1854. In 1859 kwamen 139 nieuwsbladen (dag of weekbladen) uit, waarvan 78 eenmaal 's weeks of minder, 32 tweemalen 's weeks, 12 drie malen en 1 vijfmalen 's weeks terwijl het getal der dagelijks uitkomende bladen 16 beliep. Men telde in hetzelfde jaar hier te lande 286 boek- en 39 steendrukkerijen, 908 boekhandelaren, 90 muziek-, kaart- en kunsthandelaren, enz.

FRANKRIJK.

Parys. De Heer de Bruijn, hoofdingenieur der residentie Sourabaija op Java, door zijne regering belast om in Frankrijk onderzoek te doen naar al de werken, welke uitgevoerd of ontworpen zijn om het buiten de oevers treden der rivieren te voorkomen en om in noordelijk Italie het stelsel der bewatering van landerijen te bezigtigen, is bij den keizer ten gehoore ontvangen, die hem in de gelegenheid heeft gesteld om zijne zending met goeden uitslag te kunnen vervullen.

Dezer dagen overleed in een dorp in Frankrijk eene vrouw van 89 jaren. Vroeger uit een hoogen stand tot armoede vervallen, had zij eenige jaren van aalmoezen geleefd. Dezer dagen werd zij eensklaps door ziekte aangetast; een harer neven, die daar tegenwoordig was, wilde een geneesheer halen; maar omdat het bezoek geld moest kosten, verzette de zieke er zich tegen en stierf een uur daarna.

Men heeft in haren stroozak gevonden: 1730 vijf francsstukken, 550 stukken van 20 francs, 9 bankbiljetten van 1000 francs en 10 obligatien van de stad Parijs, elk ter waarde van 150 francs, dus te zamen 40,250 francs

Twee koks van eene restauratie in de straat de la Monnaie, waarvan de eene de chef der keuken was, begaven zich eergisteren naar een' herberg. Al drinkende vergaten zij den tijd en hoorden met schrik de klok half vier slaan, het uur waarop de restauratien worden geopend. Zij lieten de flesch staan en liepen zoo spoedig zij konden naar hunne keuken. Terwijl het vuur van de eene reeds helder brande, kon het den andere niet gelukken, zijn vuur aan te krijgen. Dit ziende, riep zijn kameraad hem toe! » Wel vrind, lukt het niet? Maakt wat spoed, want het is bijna 4 uur". Hierop geen antwoord krijgende, liep hij naar zijn' kamaraad en zag dat deze in eenen plas van bloed stond; hij had zich een groot koksmes in den onderbuik gestooten. Stervende riep hij uit: » Ik heb mijn pligt te kort gedaan; mijn gebraad kan niet klaar komen; ik ben onteerd!"

— Een vroegere koopman, groot liefhebber van bloemen, wonende op een buitentje nabij Lyon, had in zijn tuin twee pelargoniums, waarvoor hij eene buitengewone zorg droeg. Beide bloemen waren gestorven. Eensklaps stond hij van tafel op; toen hij na geruimen tijd niet terugkwam, gingen zijne vrouw en dochter zien waar hij bleef en vonden hem in den vijver zijner tuin met den dood worstelende; hij had den dood zijner bloemen niet willen overleven. Het gelukte beider vrouwen echter den te grooten bloemenliefhebber te redden.

— Het aanleggen van een onderzeeschen weg van Frankrijk naar Engeland is weder ter sprake gebragt. Het eerste plan tot die grootsche onderneming, door den ingenieur Matthieu ontworpen, dagteekent van het jaar 1802; in 1833 werden door Thomé de Tamond in dit plan, hetwelk reeds bij herhaling was gewijzigd, vele verbeteringen aangebragt. Daarop is thans weder de aandacht gevestigd; het is door eene kommissie, uit de meest wettenschappelijke mannen zamengesteld, onderzocht, die daaromtrent een gunstig rapport heeft uitgebragt. Dit ontwerp berust op den aanleg van een cylindrische tunnel; ter breedte van 9 en ter hoogte van 7 Ned. ellen, door welken een spoorweg loopt; de lijn van het traject is getrokken van Kaap Grisnez tot de landpunt van Eastaware, tusschen Dover en Folkestone. Het totaal der kosten van aanleg wordt berekend op 170 milioen.

Ingezonden stukken.

Vervolg op het stuk van den heer X. (zie ons vorig No.)

En eindelijk schijnt de Heer H.... die in het begin van zijn gesprek veel tegen dat *van alles* leeren had, in het laatste gedeelte meer vrees te koesteren, dat door dat *van alles*, de Godsdienstige opvoeding ,van den jongeling geheel verloren zal gaan en schijnt hij, naar mijn bescheiden oordeel, in zijne gevoelens wat te vergeten, dat het in den tegenwoordigen tijd vrij wat beter is, de opvoeding zoo geregeld wordt, dat de Godsdienst, niet te verwarren met de dienst van God den vader, er de kroon op kan stellen en dus als het resultaat van de wetenschap, na de studie eerst, als het einde derzelve, bereikt wordt en *niet*, dat de stelselmatige Godsdienst voorafgaande, steeds eene hinderpaal voor stellige wetenschap wordt, door de onophoudelijke tegenspraak, waarin dezelve steeds met de eenvoudigste natuurwetten is, en daardoor de leerling, hinkende op twee gdachteen en spoedig twijfelende, als een schip op zee zonder roer of kompas laat rondzwalken. — Immers juist als eene wetenschappelijke opvoeding, en ik geloof dat die aan het Gymnasium eene dergelijke wezen zal, gepaard zoude gaan, met eenig dogmatisch godsdienstig onderwijs, zal zich reeds in die jeugdige harten die worsteling opdoen, die thans in de beschaafde, dus denkende, menschheid, die twijfeling en dat ongeloof veroorzaakt, waardoor zich vooral onzen tegenwoordigen tijd zoo kenmerkend onderscheidt, als een begin van groote veranderingen en omwentelingen en waarvan het einde door de diepstdenkende nog niet te berekenen ja zelfs niet te vermoeden is.

En wat dat *van alles* leeren betreft laat ik hier voor den heer H. volgen, uit de rede gesproken in September 1856 door Dr. L. Mulder, bij gelegenheid der inwijding van de *laatste* beschikbare zaal in het Athenæum gebouw te Amsterdam — het volgende:

»Indien dan de nijverheid van zoo veel gewigt mag heeten, indien haar welligt binnen korten tijd nog grooter uitbreiding te wachten staat dan is het zeker dat ieder die door haar, zoo wel voor zich zelve eene eervolle plaats in de maatschappij, als voor zijne natie haren roem in de rij der volken wenscht te behouden, noodzakelijk, dat hij zijne tak van nijverheid op de best mogelijke wijze leere uitoefenen. — Dit nu zal hem *onmogelijk* zijn zonder eene veelzijdige kennis, wij behoeven niet te gewagen van de algemeene kennis van talen, geschiedenis, aardrijkskunde, handelswetenschappen enz. enz. die bij voor den door hem beoefenden tak van nijverheid behoeft maar wenschen vooral te wijzen op het in onzen tijd geheel onmisbare, dat hij grondige kennis hebbe van de natuurwetenschappen, die met de nijverheid in den ruimsten zin in zulk een naauw verband staan. — Men kan geen nijverheids product tot stand brengen of er heeft vervorming of wijziging der stof plaats, daartoe worden natuurkrachten in werking gebragt, en hoe zal de beoefenaar der nijverheid zich nu op de voordeeligste wijze kunnen bedienen van krachten wier eigenschappen hem onbekend zijn, wanneer hij geene kennis bezit van de wetten van natuur- of scheikunde? Door de wetenschap voorgelicht zal hij menigmaal in zijne fabricatie vereenvoudigingen en verbeteringen kunnen aanbrengen, die hem onmogelijk zouden zijn, zoo alleen routine of zoo als men zegt practijk, hem daartoe den weg moest wijzen. ... Hoe zal een koopman kunnen oordeelen over de meerdere of mindere zuiverheid der stoffen — en dus over hare meerdere of mindere waarde — die hij in den handel brengt, zoo niet eene grondige warenkennis in den ruimsten zin des woords, dus ook de leer der vervalsching, hem eigen zij? Zelfs voor den eenvoudigen nijveren burger is die kennis in hooge mate nuttig, ook dan wanneer hij zich niet bezig houdt met het voortbrengen dier producten, maar ze van den Industrieel koopt om ze zelf weder in den handel te brengen. Voor hem is het voordeelig, dat hij de deugdelijkheid van het geleverde kan onderzoeken opdat hij niet langer van anderen afhankelijk in zijn oordeel zij, en zich dikwijls voor groote schade vrijware .....

Doch het is niet alléén om haar materieel belang, dat deze kennis hem nuttig zal zijn ook op zijne intellectuele ontwikkeling zal de studie der natuurwetenschappen eene kennelijke invloed uitoefenen.— De studie der natuur, meermalen als te materieel voorgesteld, zal zonder twijfel zijn gemoed beschaven.— Het is iets eigendommelijks van de beschaving welk de natuurstudie geeft dat zij steeds tot werkzaamheid, tot handelen, aanspoort.— Mogt eene geleerde opvoeding den burger soms afvoeren van het doel, dat hij zich voorstelde, ja hem soms met verachting doen nedezien op de bezigheden, waartoe hij was opgeleid, en die toch nog die van zijne naaste betrekkingen zijn — de studie der natuur voert hem steeds tot zijne arbeid terug waarmede zij in zoo naauw verband staat. Daarenboven vindt hij in de natuur nergens willekeur, overal onveranderlijke wetten; hij leert in het schijnbaar ingewikkelde éénheid en boven alles waarheid opsporen en in deze de verheven oorzaak van de instandhouding van het geheel erkennen. Zulk eene studie zal den beoefenaar zedelijk en verstandelijk vormen en beschaven want eene wetenschap die zich met het geschapene bezighoudt en wier streven het is, den schijn van het wezen te onderscheiden, moet hem tot waarheid, tot bewondering der goddelijke harmonie in de natuur — tot ware godsvrucht leiden.»

En hiermede dixi.

X.

Uitvoer van Producten.

Gedeclareerde uitvoer van Padang

van den 22 Junij tot den 24 Augustus 1860.

Agar-Agar	12	pikols
Benzoein	26	»
Foelie	$4^1/_2$	»
Gambier	50	»
Gom Elastiek	337^{68}	»
Goudwerk	$57^1/_2$	thails
Guttapercha	20^{70}	pikols
Huiden [Buffel]	500	ps.
» [Koe]	3333	»
Ivoor	0^{28}	pikols
Kassia	$383^1/_2$	»
Koffij	$41,668^{40}$	»
Notenmuscaat	$91^1/_2$	»
Paarden	4	ps.
Peper [zwarte]	641^{59}	pikols
Peper [stof]	20	»
Rijst	930^{09}	»
Rotting	3237^{89}	»
Was	33^{77}	»

Zilverwerk voor eene waarde van 168.— gl.

MARKPRIJZEN.

Te Batavia 10 Julij.

Koffij, Java ƒ 35:25 per pikol.
—— Padang ƒ 34:50 »
Rijst, witte ƒ 147 a ƒ 155 per koyang.
—— carga ƒ 115 a ƒ 130 »
Suiker No. 16 ƒ 16:— a ƒ 16:25 per pikol.

Te Samarang 27 Julij.

Koffij, Java ƒ 34:— per pikol.
Rijst, ordin. wit ƒ 150 a ƒ 160 per koyang.
—— carga ƒ 120 a ƒ 140 »
Suiker, No. 16 ƒ 16:— per pikol.

Te Sourabaija 16 Julij.

Koffij, ƒ 30:— per pikol.
Rijst, 1e soort, witte ƒ 162:— per koyang.
—— 2e » ordin. ƒ 120:— »
—— 3e » zwarts ƒ 105:— »
Suiker, No. 1 ƒ 18:— per pikol.
—— » 2 ƒ 17:— »

Prijs-Courant op den 23 Augustus 1860.

Invoer Artikelen.

		Een maand crediet.
MADDAPOLLAMS, Holl:	vijf kwart	f 5.25 à f 5.35
« «	zes «	« 6 25 « « 6.35
« «	zeven «	« 7.25 « « —
« «	acht «	« 8.25 « « 8.50
SHIRTINGS, gebleekt ordin.	vijf «	« 8.30 « « 8.50
« « «	vijf en een half kw.	« 9.30 « « 9.50
« « «	zes «	« 10.20 « « 10.50
CALICOTS, «	vijf «	« 5.20 « « 5.25
« «	zes «	« 6.15 « « 6.20
« «	zeven «	« 6.90 « « —
SHIRTINGS, ongebleekt holl.	vijf «	« 7.25 « « —
« « «	vijf en een half kw.	« 8.— « « —
« « «	zes «	« 8.70 « « 8.85
DRILLINGS, ruwe «	vier «	« 7.50 « « 7.80

De markt is ruim voorzien en er bestaat weinig kooplust.

ROOD KATOEN 87-8 dms	f 10.65 à f 10.70	De prijzen zijn voor ligt doek; voorraad.
Idem 80-1 «	f 10.30 « f ——	
Idem 6-4	f 13.50 « f 14.—	
BLADKOPER, holl:	f 120 — à f 125—	
LOOD, (plat)	« 24 — « « 25—	
STAAL (Zweedsch)	f 16.— a f 16.— en een kwart	
IJZER «	« 12.— en een half « « 13.50	
« (Engelsch)	« 7.— a f 7.— en een kwart.	

Uitvoer Artikelen.

Bindrotting	f 55 a f 65
Guta pertja	« 60 « « 80
Gom Elastiek	« 100 « « 105
Gom dammar	« 18 « « 23
Huiden, Buffel	« 45 « « 55
Huiden, koe	« 50 « « 60
Peper, zwarte	« 19 « « 20

HANDELSBERIGTEN.

AAN-EN UITVOER te PADANG, van den 18 tot en met den 25 Augustus 1860.

Aanvoer.

Van Samarang per Ned. Ind. brik *Lina* gezagv. *J. W. Steevens.*

161 pik. Zwd. ijzer, 2 kisten chin. voet zoekers, 202 ps. chin. steenen, 15,800 ps. Java dakpannen, 28 pik. Java suiker, 84. 25 | 100 codies Java Tabak, 150 pakjes chin. speelkaarten, 5 pik. chin. verwolie, 2 pik. chin. atal, 2 pik. Java garen, 30 ps. chin kwalies, 10 pik. chin. gadong, 1. 1 | 2 pik. laxa, 2 pik. micoa, 3. 59 | 100 pik. misoa, 200 ps. chin. aardewerk, 2. 14 | 100 corg. Java geb. doeken, 2 ps. chin. ledikanten, 20 | m Java sigaren. *Oij Boenthie.* 6 kisten militaire goederen. *Gouvernement.*

Van Batavia per Ned. Ind. schip *Johanna Elizabeth* gezagv. *H. S. van Hien.*

500 tonnen steenkolen. *Lading voor Tapanolie.* 73 vaten teer. *Gouvernement.* 500 ps. shirtings, 500 ps. madapollams, 300 doz. europ. doeken. *Purvis &Co.* 50 ps wit. katoen, 300 ps. geverfd katoen, 4 kisten koralen, 3 krand. aardewerk, 587 ps. Lappets, 15 kisten lijnwaden. *H. van Rijckevorsel &Co.* 1750 ps. shirtings, 2 pik. goenie garen, 1 pakje monster. *Agent NHM.* 40 doz. bier, 10 vaten meel, 3 kisten manila sigaren. *Paine Stricker &Co.* 425 doz. bier. *P. van Overzee &Co.*

Van Rotterdam per Ned. bark *Julie* gezagv. *R. Brem*

7 pijpen, 85 vaten & 590 kisten bier, 6 pijpen, & 16 kisten cognac, 44 oxhd., 2 booten, 4 pijpen & 140 kisten wijn, 11 kisten rum, 26 kisten bitter, 6 kisten siroop, 40 manden seltzer water, 10 oxh. & 2 kisten azijn, 94 kisten kazen, 200 hammen, 25 rookvleesch, 1 kist ossenmuisjes, 15 vaatjes & 1 kist rolpens, 10 vaatjes & 1 kist kettingsaucijs, 10 vaatjes & 1 kist rookworst, 1 kist saucijs de Bologne, 2 vaten haring, 12 kisten ansjovisch, 50 vaatjes groenten, 11 kisten zuren, 33 kisten provisien, 3 kisten suiker, 1 kist mosterd, 1 kist chocolaad, 1 kist sulph. chinine, 2 kisten koek, 6 kn. banket, 2 kisten bitterkoekjes, 7 id. conserves, 145 kisten manufacturen, 1 kist verlakt leder, 1 kist hoeden & petten, 2 kisten ijzerwerk, 150 vaatjes spijkers, 50 vaten koolteer, 10 vaten Zwd. teer, 10 vatjes zinkwit, 130 kelders lijnolie, 300 vaatjes loodwit, 2 kisten verw in olie, 5 kisten rijtuiglak, 15 kelder & 1 kist vernissen, 1 kist kwasten, 2 kisten zadelwerk, 1 kist porcelein, 1 kist vorken & lepels, 9 vaten lampen, 1 kist lampkoussen, 40 kisten calicots, 8 kisten shirtings, 10 kisten glaswerk, 42 kisten borden, 15 kisten schotels, 15 kisten servisen, 4 kisten waschstellen, 1 kist gendies, 17,500 st. pannen, 1000 st. vorsten, 2 ijzer kisten, '6 kisten brankasten, 500 vaatjes boter, 8 balen zeildoek, 11 trommels koek, 5 kisten spoelkommen 1 kistje handschoenen, 600 kisten koopmanschappen, 18 collies touwwerk, 5 balen & 5 kisten garen, 82 kisten manufacturen, 5 balen dekens, 10 kisten olie. *P. van Overzee &Co.* 1 pak hammen. *S. Joel.* 1 kistje boeken. *Heiligers.* 1 pakje bordwerk, 1 kistje tuinzaden. *J. van Vollenhoven.* 1 pakje diverse. *A. Werdmuller.* 1 kist boeken, 1 kistje diverse. *G. P. de Neve.*— 1 kist instrumenten. *Ravensteijn.* — 1 kistje diverse. *Boon.*— 1 kist boeken. *P. van Starkeborg Jutting.*— 1 kist zadelwerk & kleederen. *Schuurman.* 1 kist boterkomm. 2 kisten wijn, 1 kist portrait. *G C. Intveld.*— 1 kist diverse. *J. W. Veldman.*— 40 balen koffij zakken. *Paine Stricker &Co.*— 1 kist diverse. *J. van Andel.*— 36 kisten manufacturen. *Purvis &Co.*— 2 kisten diverse. *P. van Geelen.* 1 kist boeken. *van Bennekom.*— 1 kistje diverse. *Th. A. L. Kroesen.*— 1 kist diverse. *Molenburg.*— 1 kist boeken. *W. Tadema.*— 3 kisten meubelpapier, 1 kist marmer, 4 kisten diverse. *Koopmans.* 1 kistje diverse zaden *Flint*, 160 kisten & 6 balen manufacturen, 1 kist kramerijen. *H. van Ryckevorsel &Co.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken.

Eng. schip *Agnes* gezag. *John Delmegne* bestemd naar Batavia op vrijdag den 24 dezer groot 410 tonnen. Agent *Paine Stricker &Co.*

Aangekomen.

Ned. barkschip *Julie* gezag. *R. Brem*, groot 208. 1 | 2 lasten, bemand met 16 koppen, gewapend met 2 kanonnen, van Rotterdam den 24 April jl. bestemd voor Padang. Agent *P. van Overzee &Co.*

Ned. Ind. barkschip *Aboelhassim* gezag. *Said Alie Habassie* groot 199 lasten bemand met 36 koppen, gewapend met 2 kanonnen en 2 geweren, van Batavia den 29 Julij jl. bestemd naar Padang. Agent *C. Brodie.*

Ned. Ind. bark *Johanna Elisabeth* gezag. *H. S. van Hien* groot 338 lasten bemand met 29 koppen gewapend met 4 kanonnen van Batavia den 9 Augustus bestemd naar Padang. Agent *Purvis &Co.*

Ned. Ind. barkschip *Nawan Eljoesoer* gezag. *J. C. Monteiro* groot 185 lasten bemand met 35 koppen van Priaman den 18 Augustus bestemd naar Padang. zonder Agent.

Ned. Ind. schoener brik *Lina* gezagv. *Steevens* van Samarang. Agent *Tan Ketjang.*

TER REEDE LIGGENDE SCHEPEN OP HEDEN.

Ned. Z. M. schroefkorvet *Prinses Amelia*	Kapt. Luit. ter zee	*A. J. Kroef.*
Ned. Z. M. schoener *Macassar*	kapt. Luit. ter zee 1ste kl.	*P. Stort*
Ned. Ind. schoener *Padang*	gezagv.	*Sidien*
Ned. ijzeren barkschip *Shanghai*	«	*H. Uitermark.*
Eng. schoener *Telegraph*	«	*Chan Chiam.*
Ned. Ind. barkschip *Nawan Eljosoor*	«	*Monteiro.*
Ned. schip *Julie*	«	*R. Brem.*
Ned. Ind. bark *Johanna Elizabeth*	«	*H. S. van Hien*
Ned. Ind. barkschip *Aboelhassim*	«	*Said Alie Habassie.*
Ned. Ind. schoener brik *Lina*	«	*Steevens.*

Vertrokken personen.

Den 17 Augustus. VAN YPEREN, *1e luit. adj.*, van *Padang* naar *Padang Pandjang.* ... Den 19 Aug. *STORT*, *luit. t/z. 1e klasse*, van *Fort de Kock* naar *Padang.* ... Den 19 Aug. VAN DER HEGGE SPIES, *Luitenant ter zee 2e klasse*, van *Padang Pandjang* naar *Padang.* ... Aug. 20 VIGELIUS, *controleur 3e klasse*, van *Padang* naar *Kaijoe Tanam.* ... Aug. 20 A. IN'TVELD, *ambtenaar* van *Padang* naar *Padang Pandjang.* Aug. 24 MOLTZER, *kapt.*, van *Padang Pandjang* n. Padang.

Aug. 19 Van *Sibogha* naar Padang *de 2e Luiten. Kwart.* WAARDENBURG.

ADVERTENTIEN

MET DE JULIE, BREM

is regtstreeks van **ROTTERDAM**

ONTVANGEN BIJ

VAN OVERZEE & HISSINK.

Diverse HOLLANDSCHE PROVISIEN als: BOTER, KAAS in Soorten, HAMMEN, ROOKVLEESCH, OSSENMUISJES, SAUCISE DE BOLOGNE, ROLPENS, ROOK- & PEKELWORST, KETTING SAUCIJSJES, HARING, ANCHOVISCH, GROENTEN in vaatjes & in blikken, Geassorteerde GEDROOGDE VRUCHTEN, SUCADE, SNIPPERS, KOEK, BANKET, SUIKERWERK, MELISSUIKER in fleschen, POEDER CHOCOLADE & ZEEUWSCHE do., VANILLE, enz. enz. Voorts HOLLANDSCHE en ENGELSCHE BIEREN in soorten, WIJNEN en andere dranken en LIKEUREN, SELTZERWATER, WIJNAZIJN, SLAOLIE, MOSTERD en meer andere benoodigdheden, met de ontlossing waarvan eenen aanvang is gemaakt, en die zoo spoedig mogelijk in hunne toko zullen verkrijgbaar gesteld zijn.

Tevens ontvangen VERLAKT LEDER en ZADELWERK, FLAMBARDS, MANS- en KINDERHOEDEN, MARINE PETTEN, eene groote sorteering DAMASCE & JACQUARD GORDIJN GAAS, BALFRANJES, halflinnen HANDDOEKGOED SERVET en TAFELGOED.

Zwart SATIJN voor VESTEN, ZIJDEN HALSDOEKEN, FRANSCHE PORCELEINEN THEE SERVIEZEN, VERGULDE PRESENTKOPPEN, BERLIJNSCH ZILVEREN TAFELGEREEDSCHAP.

VERWWAREN, ZINKWIT, LOODWIT, LIJNOLIE, TERPENTIJN, RIJTUIGLAK, MEUBEL & COPALVERNIS, POLITOUR, GLAS- en AARDEWERK, HANG- en TAFELLAMPEN, GENDIES, enz. enz.

VENDUTIE

***bij* DIEMONT**

KAMPONG JAVA.

Op ZATURDAG den 1 September 1860.

☞ *Voor elk artikel in deze Courant voorkomende, stelt zich verantwoordelijk voor de wet*

R. H. VAN WIJK Rzn.

Gedrukt te *Padang* bij R. H. van WIJK Rzn.

EXTRA BIJVOEGSEL

Padang, den 21 Augustus 1860

Per scheepsgelegenheid zijn eenige couranten van Java aangebragt. Eene vriendelijke hand stelde ons in staat daaruit de benoemingen, Sumatra betreffende, overtenemen. *Wij haasten ons onze geabonneerden het voornaamste medetedeelen.*

GOUVERNEMENTS-BESLUITEN.

Sumatra betreffende.

[*Overgenomen uit de JAVA COURANTEN.*]

MILITAIR DEPARTEMENT.

GOEDGEKEURD.

Dat door het Militair Departement.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 15de bataillon, de kapitein *M. A. van Deventer*, van het 16de, en de eerste luitenant *J. L. B. Grampre Molière*, van het garnizoens-bataillon van *Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden.*

Bij het 16de bataillon, de kapitein *J. Epke*, van het 9de bataillon.

Bij het 17de bataillon, de kapitein *G. J. C. A. Cochius*, van het 15de bataillon, de eerste luitenant *W. H. Rijnders*, en de tweede luitenant *C. L. Bense*; beiden van het garnizoens-bataillon van *Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden.*

Bij het garnizoens bataillon van *Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden*, de tweede luitenant *F. D. Kochius*, van het 17de bataillon.

BEVORDERD:

Tot Majoor:

Bij het 17de bataillon (*Fort de Kock*) de kapitein *A. de Veer de Rochemont*, van de garnizoens kompagnie van *Riouw en Onderhoorigheden.*

Tot Kapiteins:

Bij het 6de bataillon, de eerste luitenants *A. D. Mac Gillavry* en *J. G. van Thiel*, respectivelijk van de garnizoens-bataillons van *Palembang* en der tweede militaire afdeeling op *Java.*

Bij het garnizoens-bataillon van *Palembang*, de eerste luitenant *O. A. Coocken*, van het 12 bataillon;

Tot Eerste Luitenants;

Bij het 16de bataillon, de tweede luitenants *E. C. G. Cohen*, *L. C. J. Blanken* en *J. C. van Blokland*, allen van het bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon van *Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden*, de tweede luitenant *J. H. J. Elberg*, van het bataillon;

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

OVERGEPLAATST:

Bij het garnizoen hospitaal te *Padang Sidempoeang.* (*Sumatra's Westkust,*) de officier van gezondheid der derde klasse *H. W. J. van den Heuvel Rynders*, thans te *Batavia.*

CIVIEL DEPARTEMENT.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Resident van Palembang,

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS ALDAAR

Is ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol als lid *E. C. F. Happé.* onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten,

Tot lid; mr. *P. C. Maas Geerteranus*, secretaris der regtbank van burgelijke en lijfstraffelijke regtspleging aldaar.

BENOEMD:

Tot kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester te *Sibogha* (residentie *Tapanolie*) de posthouder op de *Batoe eilanden*, *L. van Roode.*

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de opziener te *Loeboe Along.* (*Sumatra's Westkust*) *J. Groenendijk.*

Door de Hoofdcommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indie, gedurende de maand Julij 1860.

BENOEMD:

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements eerste school te *Padang* (*Sumatra's Westkust*), de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te *Wonosobo* (*Bagelen*), *H. Goedhart.*

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te *Wonosobo*, de tweede onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te *Padang*, *J. H. Toorop.*

Tot ondermeester aan de gouvernements lagere school te *Fort de Kock*, *A. Christina 's zoon.*

Laatste Tijdingen.

LONDEN 27 Junij 1860.

Geen politiek nieuws. — de Reform Bill teruggetrokken. — Spanning tegen het Lagerhuis ten opzigte van de zegelregten mislukt. — In het Hoogerhuis worden hevige debatten verwacht. — Het rapport der Commissie voor de Nationale Defentie is uitgebragt. Het beveelt versterking der dokken te Woolwich dat in eens zal ten uitvoer gebragt worden door eene leening van 8½ milioen. — Groote en zeer voldoende monstering van 25,000 vrijwilligers door de Koningin in Hyde Park. — De Great Eastern is naar New-York vertrokken. De Napelsche troepen hebben met Garibaldi gecapituleerd. Bijeenkomst van den Prins van Pruissen en de Duitsche vorsten met den Keizer van Frankrijk. De laatste beproefde misleidingen welke plannen in Duitsland mislukt zijn. Garribaldi heeft het voornemen Napels aan te vallen. Het weder zeer ongunstig. De oogst grootendeels vernield De Handel stil. De Geldmarkt besluiteloos. De Russische geldleening enz. gevraagd. Consols 93⅛.

Straits Times, *5 Augustus 1860.*

ADVERTENTIEN

Voorspoedig bevallen van een' ZOON *A. E. M. Peuchen-Brouwer.*

FORT de KOCK, *den 17 Augustus 1860.*

† Het kindje, ons den 9 dezer geschonken, werd ons heden weder ontnomen.

I. CRAMER.

I. C. CRAMER-*Dibbets.*

PALEMBAIJANG, *den 15 Augustus 1860.*

Eenige kennisgave

a Contant.

BOTER per vaatje *f* 15. — GENEVER per kelder *f* 14. — WIJN, puike fransche kistwijn per 4 dozijn *f* 42. — MALAGA WIJN per 12 halve flesjes *f* 14. — ENGELSCH BIER per 4 dozijn *f* 32. bij

H. van RIJCKEVORSEL &Co.

Voor elk artikel in deze Courant voorkomende, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

R. H. VAN WIJK Rzn.

Gedrukt te *Padang* bij R. H. van WIJK Rzn.